

Arrighini: L'educazione dei sentimenti. Ad uso dei confessori, educatori ecc., 8°, str. 236, Torino-Roma, editore Marietti 1935. L. 12.—

Za odgoj unutrašnjeg čovjeka imaju da služe knjige Arrighinijeve, što ih on slaže pobirući po stručnim djelima. Ova četvrta radi o odgoju čutilnih čuvstava. On je namjenjuje ne samo odgojiteljima, nego i ispovjednicima. Napose ističe, da na odgoj čuvstva treba da svrate pažnju baš Talijani, njegovi zemljaci, kao po prirodi veoma čuvstveni ljudi. Veli, da je netko rekao: za njih više vrijedi osjećati, nego znati ili imati!

Opći dio govori o oćutima, pa o čutilnim čuvstvima, njihovom razvoju promjenama, nastranostima i odgajanju. Posebni dio se omeđuje na neka čuvstvena stanja kod čovjeka: vjersko, estetsko, razumsko, socijalno i moralno. Koliko izvanjavanja A. i bila iznesena jednostavnim stilom, pisana lako i razumljivo, valja primijetiti, da je autor odviše rob tuđih mišljenja. On se prema njima ne opredijeljuje kritički, na mjestima ih donosi tako, da će njegovi ispovjednici, odgajatelji i dr. ostati u teškoj dvoumici nad izvodima evolucionista i monista, koje on slijedi u izlaganju na pr. postanka socijalnog i moralnog osjećanja kod čovjeka.

Istina je, da kod Talijana nema mnogo knjiga ove vrsti. Ali ni s ovom se ne će mnogo pomoći onaj krug, kojemu je namijenjena. Ne pomaže, što A. u uvodu kaže, da je karakter njegove knjige »regorosamente scientifico«. Za stroge je naučenjake odviše diletantska, a za diletante premalo kritična.

A. Ž.

Schneider Friedrich: Katholische Familienerziehung. gr. 8° (XVI u. 342 S.; 1 Taufurkunde.) Freiburg im Breisgau 1935, Herder. 5.40 M. Uvezano u platno 6.60 M.

Autor je ove knjige profesor pedagogije i sâm otac obitelji. Nisu njegovi izvodi samo puka teorija, nego rezultati jednog odgajanja, što ga je on sâm pratio i provodio na svojoj vlastitoj djeci. Pored stručnog karaktera, što ga zahtijeva ovakovo djelo: da polazi s naučnih osnova savremene pedagogije, odlikuje se ono tim, što ne postavlja samo cilj jedne idealne katoličke obitelji, nego pokazuje i puteve, kojima se svaka katolička obitelj mora približavati tome idealu. Na svakom se koraku danas piše i govori, kako nam samo dobre obitelji mogu dati dobre vjernike i dobre državljane. A koliko ipak i dobrih katoličkih obitelji griješi u pogledu potpunog i svestrano katoličkog odgajanja svoje djece!

Najbolje se to vidi u poglavlju XI.: Die religiöse Kindererziehung in der Familie (str. 180—208), gdje autor upire prstom na kriva mišljenja, što ih i katolički roditelji imaju u tom pogledu, misleći, da se za vjerski odgoj njihovog djeteta dosta brinu škola i Crkva! A baš ispravni i rani vjerski odgoj djeteta pod skrbi oca i majke, mnogo će mu radočaranje uštediti u godinama puberteta, mnogo će pridonijeti skladnom i normalnom razvoju moralnog osjećaja i moralne svijesti. Na sve se te momente osvrće autor znalački i stručno, da će mu svatko biti u velike zahvalan, tkogod bude slijedio njegove misli.

Djelo je napisano za inteligentne roditelje i učitelje, a i za zrelu mladež obojega spola. Opsežno je i iscrpivo, jer osim vjerskog odgoja obraduje na str. 209—270 literarni, a na str. 270—292 i muzički odgoj dje-

teta. Posebnu pažnju posvećuje zrelijoj i zreloj dobi (str. 293—333.), jer se mnogi roditelj teško odvikava u toj dobi onih metoda, što ih je mogao slijediti u djetinjoj dobi odgajnika. Sve dakako, na štetu njegovu, a često i na trajnu životnu nesreću.

Našemu svećenstvu, a naročito učiteljima i roditeljima preporučujem ovu knjigu prof. Schneidera iz sve duše. Neka nastoje da je dadu u ruke inteligentnim svojim župljanima, koji često misle, kako su dobri katolici, a pod uplivom našega liberalnog i pokvarenog vremena, u mnogom se ogriješuju o pravi smisao i pravu zadaću katoličkog odgoja svoje djece.

A. Ž.

Der grosse Herder. Nachschlagewerk für Wissen und Leben. 4. Auflage. XI. Band: Sippe bis Unterfranken. Mit vielen Bildern im Text, 34 Rahmenartikeln und 13 Bildseiten. (VI S., 1776 Sp. Text und 128 Sp. Beilagen: 12 mehrfarbige Stadt- bzw. Planbeilagen, 12 mehrfarbige Kunst- drucktafeln, 10 Schwarzdrucktafeln und 3 einfarbige Tiefdrucktafeln; zusammen 1797 Bilder.) 1935. In Halbleder mit Kopffarbschnitt 34.50 M.; in Halbfirnis mit Kopfgoldschnitt 38 M.

Približuje se koncu novo izdanje ovoga izvrsnog leksikona. Kad mi Hrvati nemamo svoga ovakovog djela, niti ima izgleda, da ćemo ga skoro imati, mi Herderov leksikon u najnovijem četvrtom izdanju, najtoplije preporučujemo. Ne samo radi toga, što je on leksikografski i tehnički na visini, što je danas svakom inteligentu apsolutno potrebno pomagalo, nego što je on izdanje jednog katoličkog nakladnog zavoda, pa znamo, da o svemu, što iznosi, piše objektivno i ispravno. Moderni je naš liberalni vijek u velike zastranio na račun istine. Svuda je unio tendencije svoga naziranja na svijet i život, koje se kose s ispravnim poimanjem povijesti Crkve, crkvenog razvoja i crkvenog stanja sadanjeg vremena. I na svakom koraku nastoji zbrisati trag katoličkoga crkvenog daha, iz kojega se sav moderni napredak razvio. Nigdje to liberalci i sektarci, protivnici katoličkoga kršćanstva, ne provode sustavnije, nego u djelima, što služe za opću naobrazbu, koja moraju uzimati u ruke svi slojevi naroda. Ima na njemačkom jeziku glasovitih leksikona, većih istina, po opsegu od ovoga Herderovoga, ali nema boljih. Najbolji je i za katoličkoga čovjeka najsolidniji Herderov leksikon u 12 svezaka. Ima izaći još posljednji i djelo će biti dovršeno.

Ovaj 11. svezak ima kao i svi dosadani svoje markantne teme, posebno brižno obrađene (»Rahmenartikel«): socijalno pitanje, šport, statistika, stil, studentski život, tehnika, teater, tonfilm, tuberkuloza, i t. d. Ima čitav niz slika na cijeloj stranici, planova, i sl., a do dvije tisuće malih fotografija, što zorno predočuju i osvjetljuju tekst. Šteta je samo, da je razlika u valuti tako ogromna, te će velikom broju našeg svećenstva, koje bi ga inače rado nabavilo, biti nemoguće, da za svaki svezak plaća oko 700 dinara (34,50 M.). Da je i polovica, bilo bi puno, ali bi možda ipak gdje-gdje bilo moguće, jer se djelo isplaćuje u vremenskim razmacima od par mjeseci.

Na Herderov leksikon možemo svi kao katolici biti ponosni. I ako u ovo teško vrijeme, on evo ide kraju, pa će možda već do konca ove godine biti završen. Mi ga svojim čitateljima ponovno preporučujemo. A. Ž.